

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0240-286
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
ID ОП у ЄДЕБО	24285 у ЄДЕБО 158
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП Культурологія, ОР Магістр, галузь знань – 03 «Гуманітарні науки», спеціальність - 034 «Культурологія»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1vSynsvvIy8fkgNfand_pZlvodDoLD0BC/view
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	03 Гуманітарні науки
Дата засідання	08.01.2020
№ протоколу	15
Доповідач	Виткалов Сергій Володимирович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ відсутні

Обґрунтування:

Структура та зміст ОП «Культурологія» спрямована на підготовку конкурентоздатних фахівців широкого культурологічного профілю, носіїв інноваційного наукового та практичного потенціалу, здатних до реалізації здобутих компетентностей в освіті, науці в межах різноманітних соціокультурних практик, відтворення та розвитку української культурологічної думки в контексті європейського та світового наукового дискурсу. Унікальність ОП, що пропонується, передбачає уречевлення в навчальному матеріалі Європейського цивілізаційного вибору України. Основне місце в ОП посідають предмети «Українська культура: європейський цивілізаційний контекст», «Вища освіта України та Болонський процес» тощо. Комунікативну специфіку ОП «Культурологія» визначає напрям на посилене вивчення англійської мови. («Англійська мова за професійним спрямуванням», спецкурси за вибором з лінгвокультурології, які викладаються англійською мовою). Магістранти залучаються до роботи над грантовими проектами, які реалізує кафедра; це визначає практичне спрямування освітнього процесу й передбачає розвиток міжнародних контактів у межах освіти та науки. Унікальність ОП визначається також залученням у межах магістратури висококваліфікованих фахівців, здатних забезпечити викладання інноваційних авторських курсів культурологічного напрямку, зокрема: «Культурологічна інтерпретологія», «Компаративна міфологія», «Етнокультурні та соціокультурні виміри феномену сміхової культури» тощо.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП враховано галузевий та регіональний контекст. Зокрема, в Стратегії сталого розвитку Чернігівщини до 2020 року зазначено, що розвиток туризму - операційна ціль однієї з трьох стратегічних цілей розвитку даного регіону. Тут зосереджений колосальний історико-культурний і туристичний потенціал для інтенсифікації туристичних потоків територією області. Кафедра ще з 90-х рр. ХХ ст. займається проблемами «культурної регіоніки» та має

відповідні напрацювання. Є достатні можливості в майбутньому працевлаштуванню випускників ОП (особливо враховуючи поглиблене вивчення іноземних мов за ОП), оскільки очікується високий рівень потреби в фахівцях, здатних до всебічного аналізу культурного потенціалу регіону, які зможуть урізноманітнити види туристично-культурної діяльності.

У поданих для акредитації документах достатньо відомостей для ухвалення рішень, ЗВО сприяв роботі експертної групи у проведенні експертизи та надав усі потрібні документи, місце для роботи. На підставі поданих документів та під час виїзду до ЗВО встановлено достатньо підстав для того, щоб вважати, що освітній процес за освітньою програмою здійснюється на належному рівні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Позитивними моментами в організації освітнього процесу є: залучення стейкхолдерів (методично); поглиблене вивчення англійської мови; існує практика вивчення магістрами грантових заявок. Якісний науковий ценз кафедри становить 100% Недоліки не виявлені.	А	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Загальний обсяг та зміст ОП відповідає нормам законодавства, дозволяє досягти поставлених цілей. Програма відповідає предметній області визначеної спеціальності. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, спрямовану на досягнення результатів підготовки магістра. У закладі функціонує студентський театр «Ex Libris», який позиціонує себе як мистецький центр та використовується як арт-терапія. Слабкими сторонами є рекомендація збільшити кількість вибіркових дисциплін у навчальному	В	

		плані.		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	А	На сайті ЗВО розміщена необхідна інформація, що роз'яснює правила прийому на ОП та перелік фахових випробувань. Представлена інформація є зрозумілою, відповідає вимогам чинного законодавства. До позитивної сторони слід віднести ОП, у якій є можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Слабкі сторони в даному критерії не виявлено	А	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Експертами виокремлено складову активної міжнародної співпраці. Позитивно оцінена практика представлення силабусів. Використання платформи Google як форми більш якісної подачі матеріалу. Реалізація грантових проектів та їх отримання: Еразмус +, Напряма Жан Моне на 2018–2021 рр. тематика «Європейські анти тоталітарні практики» №599704-EPP-1-2018-1-UAERPPJMO-MODULE). Вільний вибір та підготовка студентських публікацій на іноземній мові, участь у наукових конференціях, круглих столах дає можливість для мотивації виконання не лише грантових проектів, але й власних. Слабкими сторонами є наступне: не всі навчальні дисципліни переведені до електронного документообігу.	В	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Експерти відзначили позитивні сторони: форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткі, зрозумілі та представлені на сайті ЗВО. Прозорість і чіткість контролю відбувається шляхом інформування про їх форму та оцінювання. Під час вивчення курсу існує проміжний моніторинг. Процес проведення контрольних заходів здійснюється за підтримки керівництва ЗВО, деканату, кафебри та роботодавців.	В	

		Слабкі сторони: рекомендується залучити відповідального з кафедри до контролю якості в системі «анти плагіат». Покращити існуючі заходи щодо реалізації програми «система забезпечення принципів академічної доброчесності» шляхом запровадження курсів підвищення кваліфікації НПП, розширити шляхи обізнаності здобувачів, здійснювати анкетування на предмет порушень академічної доброчесності тощо.		
Критерій 6. Людські ресурси	В	Сильні сторони: ЗВО сприяє розвитку професорсько-викладацького складу через грантові проекти. Наявна співпраця з роботодавцями у навчальному процесі. ЗВО здійснює підготовку до здачі Міжнародного тестування з англійської мови рівня C1. Використовується преміювання викладацького складу за вагомі здобутки. ЗВО має рейтингову систему оцінки викладачів. Наявна плідна співпраця з роботодавцями із залученням останніх до навчального процесу. Слабкі сторони: посилити рівень міжнародної мобільності та розширити можливості залучення фахівців-практиків до проведення аудиторних занять.	В	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують ОП. Функціонує репозитарій, у якому можливе онлайн-замовлення відповідної літератури. ЗВО створено необхідні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами. Наявна висока соціальна підтримка студентів. Слабкими сторонами є: відсутня можливість для осіб з особливими потребами дістатися верхніх поверхів та бібліотеки. Розширити доступ wi-fi в усіх корпусах. Було б доречним створення	В	

		електронної бібліотеки для потреб навчання. Рекомендацією є встановлення терміналу в їдальні.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	ЗВО дотримується визначених процедур, моніторингу, перегляду ОП; існує Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти; здобувачі вищої освіти за підтримки студентського самоврядування долучаються до внесення рекомендацій до ОП як партнери; Роботодавці залучаються до процедури ознайомлення з ОП та інших нормативних документів із забезпечення якості як партнери. Існує практика пошуку, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.	А	
Критерій 9. Прозорість та публічність	А	На сайті ЗВО представлена вся необхідна інформація. Слабкі сторони відсутні	А	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Науковий ценз професорсько-викладацького складу кафедри культурології та філософії складає 100 %. Гаранту ОП пропонується розширити вибірккову частину дисциплін.
2. Кафедрі пропонується здійснити оновлення НМК та посилити увагу до підготовки їх електронної форми.
3. Із представників штату призначити відповідального за перевірку робіт системою «антиплагіат». Запровадити курси щодо реалізації «Програми система забезпечення принципів академічної доброчесності», здійснивши анкетування їх учасників.
4. Рекомендаційним побажанням є й посилення міжнародної мобільності професорсько-викладацького складу, розширення практики проведення майстер-класів, відкритих лекцій тощо. При потребі залучати й роботодавців до проведення аудиторних занять.
5. Щодо технічного оснащення ЗВО, то необхідно розширити доступ до wi-fi мережі у навчальних аудиторія та приміщеннях закладу (встановити термінал у їдальні), передбачити можливість особам з обмеженими можливостями отримати доступ до бібліотечних фондів. Доречним є й створення на базі кафедри електронної бібліотеки, яка включала б необхідну літературу для більш якісної підготовки фахівців.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◇ **акредитацію ОП**

◇ умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ігор ЛИМАН